

telse, end den allerede nu har, eller skulde man blot mene, saaledes som den ærede første Taler i Dag har udtalt, at om Forslaget end maatte siges at gaa væsentlig i de Retninger, som bleve antydede af Folketingets Udvalg forrige Aar, saa er det dog paa visse Punkter saaledes affattet, at Resultatet bliver, at det ikke bliver noget Fremskridt i liberal Henseende — jeg siger: skulde disse Opfattelser virkelig finde Genklang og vinde Flertal for sig her, saa vil jeg sige: saa lad være at vedtage dette Lovforslag. Dersom de Herrer virkelig ved en alvorlig Underfølgelse af Sagen, komme til det Resultat, at de tjene de formentlig ringere stillede Samfundsklassers Interesse bedst ved at lade alt blive ved det gamle, nu vel: jeg er ikke enig med Dem, men har man levet saa længe med de Bestemmelser, vi have, vil man nok komme ud af det fremdeles at leve nogen Tid med dem, og jeg betvivler aldeles ikke, at den Tid da skal komme, da man siger: Det var dog ikke rigtig fornuftigt af os, at vi ikke tog, hvad der blev budt os. Thi nu kan den ærede sidste Taler sige saa meget, han vil, om den forøgede Bemyndelse for nogle — ja, jeg tror endog saa, han brugte det Udtryk, at det var et umenneskeligt Forslag, der her var indbragt — saa tror jeg ikke, det skal kunne modsiges, at der er den væsentlige Side ved dette Lovforslag, som jeg før hentydede til, at den store Mængde skatteyndende Borgere i Kjøbenhavn, der nu er udelukket fra at øve Indflydelse paa Kommunens Styrelse, faar Afgang dertil efter Lovforslaget. Dersom man ikke vil falde det et Fremskridt, saa forstaar jeg det ikke. Man kan mene, at Fremskridtet ikke er stort nok, og at man skulde tage større Skridt, men at dette Lovforslag er et Fremskridt henimod at give en større Frihed for de mindre i Samfundet, det kan man dog fornuftigvis ikke benægte. Men, siger man, nu regere de 22,000 Bølgere; for Fremtiden vil det blive de 6,000, det vil med andre Ord blive den Femtedel af de højtbestattede, der skulle udgøre en Bølgerklasse for sig. Om det nu kan siges, at de 22,000 Bølgere regere alle som en Mand, skal jeg lade staa uimodsiget. Det har jo dog vist sig, at nogen Opposition kan komme til Stede, og den ærede sidste Taler var i den Henseende overordentlig tillidsfuld med Hensyn til Fremtiden. Han mente, at man havde god Høje til at vente, at Oppositionen skulde blive stærkere og stærkere og til sidst fuldtændig saa Overtaget. Men naar man siger, at de 6,000 Bølgere ville komme til at afløse de 22,000, forekommer det mig ganske ubeføjet. De 6,000 Bølgere

skulle da i alt Fald kun værlge den ene Halvdel, den anden Halvdel overlades fremdeles til de 22,000 Bølgere eller rettere til de 31,000; thi det er jo Meningen, at de 22,000 skulle forøges. Og nu vil jeg sige en Ting: hvis der kan være noget i det, som den ærede sidste Taler mente, at Oppositionen skulde saa Overtaget inden for de 22,000 Bølgere, saa kan man fornuftigvis ikke benægte, at der er en hel Del større Udbygning til, at denne Opposition kan saa Overtaget inden for de 31,000 Bølgere end inden for de 22,000; thi man kan gaa ud fra, at af denne Tilvækst paa 50 pCt. vil den aldeles overvejende Del høre til Oppositionen. Altsaa er det i og for sig rimeligt nok, at den Halvdel af Bølgene, som overlades til samtlige Bølgere, vil overvejende, fortrinsvis i alt Fald, blive besat af den saafaldte Opposition, og hvad derimod disse 6,000 angaar, ja, saa vil jeg indrømme, at hvis man ikke anvender Forholdstalsvalgmaaden ogsaa med Hensyn til den Bølgerklasse, vil der være lige saa megen Sandsynlighed for, at Bølgene, som foretages af denne Bølgerklasse, ville falde i Hænderne paa en — som jeg for Fortheds Skyld vil kalde den — konservativ Majoritet, som der er for, at Bølgene, der foretages af den hele Bølgerklasse, naar den udvides til nogle og tredive Tusinde, ville falde i Hænderne paa den mindre konservative, den folkelige, den liberale, eller hvad man nu vil kalde det. Men netop dette, at der er indført Forholdstalsvalgmaaden, ogsaa for den første Bølgerklasse, aabner jo, som det forekommer mig, en ikke ringe Afgang til, at afvigende Anskuelser ogsaa der kunne gøre sig gældende. Det har jo dog vist sig ved alle andre Lejligheder, at der mellem den mere velstillede Del af Samfundet kan være Mænd, som hylde, for at bruge et moderne Udtryk, liberale Anskuelser. Dersom Halvdelen af de 36, altsaa 18 Valg, lægges i Hænderne paa denne Femtedel, tror jeg, det ingenlunde er urimeligt at sige, at ikke ganske saa af disse 18 Valg vilde der være en Mulighed for Oppositionen at kunne sætte igennem, selv inden for denne Kreds af den højeste Bestatning, som udtrædes for at henhøre til den første Bølgerklasse. Det vil med andre Ord, tror jeg, komme til at stille sig for Fremtiden saaledes, at for det første bliver der ganske anderledes, ikke blot Mulighed, men Sandsynlighed, ja, Visshed for, at de ringere Samfundsklasser i Kjøbenhavn ville kunne sætte en hel Del Borgerrepræsentanter igennem, men dernæst, at der ogsaa bliver en Mulighed, ja, Sandsynlighed for, at det samme kan ske inden for den Bølgerklasse,